

www.mevzuattakip.com.tr

Kadroya Geçen Sözleşmeli Personele Uygulanacak Esaslar

Bu makale, bazı kurumlardaki sözleşmeli personelin memur kadrolarına geçirilmesine ilişkin olarak TBMM’de 12/7/2013 tarihinde kabul edilen ve Cumhurbaşkanınca onaylanarak 2 Ağustos 2013 tarih ve 28726 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 6495 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanundaki geçişe ilişkin hükümler değerlendirilmiştir.

Kadroya Geçen Sözleşmeli Personele Uygulanacak Esaslar (Mahalli İdareler Açısından)

Halil MEMİŞ

İçişleri Bakanlığı Başkontrolörü

GİRİŞ:

Uzun zamandır neredeyse yılan hikayesine dönen bazı kurumlardaki sözleşmeli personelin memur kadrolarına geçirilmesi düzenlemesi, nihayet TBMM’de 12/7/2013 tarihinde kabul edilen ve Cumhurbaşkanınca onaylanarak 2 Ağustos 2013 tarih ve 28726 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 6495 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile gerçekleşmiştir.

Anılan Kanununun 9 uncu maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen geçici 41 inci madde ile kimlerin kadroya geçirileceği, kadroya geçirilenlerin tabi olacakları esaslar vb hükümler düzenlenmiştir.

Madde hükmü aynen şu şekildedir:

“GEÇİCİ MADDE 41- Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli

saatleri gibi kısmi zamanlı çalışanlar ile yükseköğretim kurumlarının araştırma-geliştirme projelerinde proje süreleriyle sınırlı olarak çalışanlar hariç olmak üzere;

a) 25/6/2013 tarihi itibarıyla;

1) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası,

2) 11/8/1983 tarihli ve 2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanununun 97 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi,

3) 9/11/1983 tarihli ve 2945 sayılı Milli Güvenlik Kurulu ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununun 17 nci maddesi,

4) 2/3/1984 tarihli ve 2985 sayılı Toplu Konut Kanununun ek 3 üncü maddesi,

5) 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 35 inci maddesi,

6) 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanunun 8 inci maddesi,

7) 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 30 uncu maddesi,

8) 09/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin (e) fıkrası,

9) 10/7/2003 tarihli ve 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun,

10) 23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanununun 24 üncü maddesi,

11) 6/11/2003 tarihli ve 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 26 nci maddesi,

12) 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 29 uncu maddesinin sekizinci fıkrası,

13) 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 25 inci maddesi,

14) 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 28 inci maddesinin üçüncü fıkrası,

15) 17/2/2010 tarihli ve 5952 sayılı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile 13 üncü maddesi,

16) 24/4/2010 tarihli ve 5978 sayılı Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası,

17) 28/12/2010 tarihli ve 6093 sayılı Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 7 nci maddesi,

18) 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 6 ncı maddesinin dokuzuncu fıkrası,

19) 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanununun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası,

20) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 6 ncı maddesi,

21) 27/10/1989 tarihli ve 388 sayılı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi,

22) 3/6/2011 tarihli ve 642 sayılı Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası,

23) 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 36/A maddesi,

24) 24/11/2011 tarihli ve 656 sayılı Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin yedinci fıkrası,

uyarınca vizelenmiş veya ihdas edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışmakta olan ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, birinci ve dokuzuncu alt bentler kapsamına girenler otuz gün, diğer alt bentler kapsamına girenler ise altmış gün içinde yazılı olarak başvurmaları hâlinde pozisyonlarının vizeli olduğu teşkilat ve birimde, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kurumlar bakımından bu Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrolarına, diğer kurumlar bakımından bu kurumların kadro cetvellerinde yer alan aynı unvanlı memur kadrolarına; pozisyon unvanlarıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması hâlinde ise ilgisine göre 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetveller veya kurumların kadro cetvellerinde yer alan kadro

unvanlarıyla sınırlı olmak üzere Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığınca müştereken belirlenen memur kadrolarına,

b) İl özel idaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerinde 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde 25/6/2013 tarihi itibarıyla çalışmakta olan ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar, sözleşmeli personel olarak çalıştırılmalarına esas alınan memur kadrolarına,

c) Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunda 11/11/1983 tarihli ve 2954 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi ile geçici 12 nci maddesi çerçevesinde 25/6/2013 tarihi itibarıyla sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışmakta olan ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda Memur Statüsünde İstihdam Edilen Personel Yönetmeliğinin 37 nci maddesinde belirtilen genel şartları taşıyanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrolarına, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması hâlinde Kurumda halen var olan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla Genel Müdürlükçe belirlenecek memur kadrolarına,

bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren doksan gün içinde kurumlarınca atanırlar.

Birinci fıkrada belirtilen mevzuat hükümlerine göre çalışmakta iken 25/6/2013 tarihinde askerlik, doğum veya ücretsiz izin nedenleriyle görevlerinde bulunmayanlardan ilgili mevzuatına göre yeniden hizmete alınma şartlarını kaybetmemiş olanlar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Bunlar için birinci fıkrada belirtilen süreler yeniden hizmete alındıkları tarihten itibaren başlar.

25/6/2013 tarihinden önce 4 üncü maddenin (B) fıkrası ve 4924 sayılı Kanun uyarınca çalışmakta iken 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Pilot Uygulaması Hakkında Kanun hükümlerine göre aile hekimliği uygulamasında görev alanlar hakkında görevlerinden ayrılmalarına gerek kalmaksızın bu madde hükümleri uygulanır.

Bu madde hükümlerine göre memur kadrolarına atananların, söz konusu mevzuat hükümlerine göre sözleşmeli personel olarak geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilir. Bunlar, atandıkları kadronun mali ve sosyal haklarına göreve başladığı tarihi takip eden ay başından itibaren hak kazanır ve önceki pozisyonlarında aldıkları mali ve sosyal haklar hakkında herhangi bir mahsuplaşma yapılmaz. Bu madde kapsamında memur kadrolarına atananların beş yıl süreyle başka kamu kurum ve kuruluşlarına nakli yapılamaz.

25/6/2013 tarihinden önce bu madde kapsamındaki vizeli sözleşmeli personel pozisyonlarına personel alımına yönelik olarak ilanı verilmiş ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte yerleştirme işlemleri bitmiş olan sözleşmeli personel hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Bunlar için birinci fıkrada belirtilen süreler, göreve başladıkları tarihten itibaren başlar.

Bu madde kapsamında memur kadrolarına atanana iş sonu tazminatı ödenmez. Bu personelin önceden iş sonu tazminatı ödenmiş süreleri hariç, iş sonu tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu uyarınca ödenecek emekli ikramiyesine esas toplam hizmet süresinin hesabında dikkate alınır.

Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sözleşmeli personelin atanacağı memur kadroları, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan sınıf, unvan ve derecelerine uygun olmak şartıyla, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin yapıldığı tarih itibarıyla ihdas edilerek kurumların 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş ve memur kadrolarına atanana pozisyonları başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. İhdas edilen kadrolar ile iptal edilen pozisyonlar; unvanı, sınıfı, adedi, derecesi, teşkilatı ve birimi belirtilmek suretiyle birinci fıkrada belirtilen altmış günlük sürenin bitiminden itibaren iki ay içinde Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Birinci fıkranın (c) bendi kapsamında memur kadrolarına atanana pozisyonları da başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır, ancak 2954 sayılı Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi kapsamında istihdam edileceklerin pozisyon sayısının 300'ün altına düşmesi hâlinde, anılan bent kapsamında istihdam edilecekler için kullanılabilir toplam pozisyon sayısı 300 olarak uygulanır.

Geçici 37 nci madde kapsamında memur kadrolarına atanamayan sözleşmeli personelden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargı mercilerine başvuran ve açtıkları idari davalarda verilen yargı kararları sonucu memur kadrolarına atanmış olup davaları henüz bitmemiş olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde kurumlarına başvuranlar, halen buldukları memur kadrolarına bu madde kapsamında atanmış ve açmış oldukları idari davalardan vazgeçmiş sayılırlar. Söz konusu davalar için ayrıca vekalet ücretine hükmedilmez.

Bu maddenin uygulamasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye birinci fıkranın (a) bendi kapsamına girenler yönünden Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı, birinci fıkranın (b) bendi kapsamına girenler yönünden ise İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

KAPSAMDA OLAN VE OLMAYAN PERSONEL

Öncelikle, hangi kurumlarda çalışan sözleşmeli personelin memur kadrolarına atanacağına dair var olan bazı tereddütleri ortadan kaldırmak gerekmektedir.

Öncelikle sözleşmeli personelin ne olduğuna bakmak gerekmektedir. Birçok kanunda, farklı sözleşmeli personel tanımlamaları veya sözleşmeli personel istihdam esasları mevcuttur. Bu açıdan bakıldığında, geçici 41 inci maddede bu kurum ve kuruluşlar üçe ayrılmak suretiyle tadat edilmiştir.

Bunlar;

- Maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kurum ve kuruluşlar,
- Maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan kurum ve kuruluşlar,
- Maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen kurum.

Esas itibariyle, sorunun çoğu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan kurum ve kuruluşlarda yaşanmaktadır.

Ancak, detaya girmeden önce, yanlış bir algıyı düzeltmek gerekmektedir. Birçok kişinin algısına göre, sözleşme ile bir kamu kurum veya kuruluşuna bağlı olarak çalışıyor olmanın, sözleşmeli personel kapsamında yer almaya yeterli olduğu şeklinde olduğu bize ulaşan bilgilerden anlaşılmıştır.

Bir kişinin sözleşme ile çalışması ile sözleşmeli personel olması aynı şeyler değildir. Sözleşmeli personel, sözleşme ile çalışıyor olmasına rağmen her sözleşme ile çalışan sözleşmeli personel değildir.

Bize ulaşan sorulardan, 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında belirli veya belirsiz iş sözleşmesi ile çalışanların da kendilerini sözleşmeli personel olarak tanımladıkları anlaşılmaktadır.

Bunlardan en önemlisi, Köylere Hizmet Götürme Birlikleri personelinin kendilerini tanımlama biçimlerinde ortaya çıkmaktadır. Bu satırları okuyan KHGB personellerinin, bize kızacağını veya gönül koyacağını tahmin edebiliyorum. Zira, yanlış algıları düzeltmek adına verdiğimiz mücadelede, konunun taraflarının her zaman bize karşı gönül koydukları gibi. Öncelikle belirtmemiz ve bir kez daha altını çizerek ifade etmemiz gerekir ki KHGB, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında değildir.

Aynı zamanda söz konusu birlikler, Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik kapsamında da değildir.

Bu açıdan baktığımızda, bahsi geçen birliklerde memur kadroları bulunmamaktadır. Memur kadrosu bulunmamasının doğal sonucu olarak bu birliklerde, herhangi bir memur kadrosu karşılık gösterilerek gerek 657 sayılı Kanununun 4/B maddesi, gerekse 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesi gereğince sözleşmeli personel

çalıştırılmasına imkan yoktur.

Bu birliklerde çalışan kişilerin sözleşme ile 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında çalışmaları onların işçi olma özelliğini ortadan kaldırmayacaktır. Bu nedenle, bu birliklerde çalışan personelin bu yazımıza konu olan sözleşmeli personelin memur kadrosuna atanması konusunda herhangi bir hakları bulunmamaktadır.

6495 sayılı Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 9 uncu maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen geçici 41 inci madde, daha önce ifade ettiğimiz bir hususun da tescili anlamına gelmektedir.

Bundan yaklaşık iki yıl önce, 4 Haziran 2011 tarihinde bir çok sözleşmeli kadroya geçirilmesi ile ilgili olarak mahalli idarelerde istihdam edilen sözleşmeli personeller tarafından verilen mücadele konusunda, söz konusu personellerin kendilerini ısrarla 657 sayılı Kanununun 4/B maddesinde tanımlamaları karşısında, yaptığımız bir kamu oyu açıklamasında, mahalli idarelerde istihdam edilen sözleşmeli personelin 657 sayılı Kanununun 4/B maddesi kapsamında istihdam edilmediklerini, onların 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesi kapsamında istihdam edildiklerini, istihdam şekillerinin farklı olduğunu, bu nedenle tanımlamanın doğru yapılmasının mücadeleyi doğru sonuçlandırma için gerekli olduğunu, ancak 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesi kapsamında olmanın kadro almaya engel olmayacağını ifade ettiğimizde, birçok arkadaşımız anlaşılabilir bir şekilde tepki göstermişti.

Bugün gelinen noktada, üzerinde değerlendirme yaptığımız geçici 41 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin "1" numaralı alt bendinde "Bu Kanunun (657 sayılı Kanununun) 4 üncü maddesinin (B) fıkrası" düzenlenmiş olmasına rağmen, aynı fıkranın (b) bendinde 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesine göre il özel idaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerinde sözleşmeli olarak istihdam edilenler düzenlenmiştir. Buradan yola çıkarak bir iki soru sorup, asıl değerlendirme konumuza geçmek istiyorum. Madem, mahalli idarelerde istihdam edilen sözleşmeli personel 657 sayılı Kanununun 4/B maddesine göre istihdam edilen personeldi, kanun koyucu neden bu ikisini ayrı ayrı düzenlemiştir? Yoksa Kanun koyucu olan TBMM, bunun farkında değil de, bilmeden iki ayrı düzenlemeyi yapmıştır? Bir başka soru: Madem mahalli idarelerde istihdam edilen sözleşmeli personel 657 sayılı Kanununun 4/B maddesine tabiydi, neden daha önceki düzenlemeden yararlanamadılar ve şimdiki düzenleme yapılmak durumunda kaldı? Bir başka tespit: İtirazen iki yıl önce savunulduğu gibi, mahalli idarelerdeki personeli 657 sayılı Kanununun 4/B maddesi kapsamında gibi ifade edip, düzenleme sadece geçici 41 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin "1" numaralı alt bendinde "Bu Kanunun (657 sayılı Kanununun) 4 üncü maddesinin (B) fıkrası" şeklinde düzenlenseydi, mahalli idarelerde çalışan 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesindeki personelin durumu ne olacaktı? Zira, 5393 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinde 29.6.2012 tarih ve 6338 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerle ayrıca 657

sayılı Kanununun 4/B maddesine görede istihdam imkanı sağlanmıştır. Sanırım, bu sorgulamalar kavram kargaşasının önlenmesine yardımcı olacaktır.

Kapsamda Olmayan Personel

- Kısmi zamanlı olarak çalışan sözleşmeli personel: Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışan sözleşmeli personel, memur kadrolarına aktarılmayacaktır.

- Yükseköğretim kurumlarının araştırma-geliştirme projelerinde proje süreleriyle sınırlı olarak çalışan sözleşmelilerde memur kadrolarına aktarılmayacaktır.

Kapsamdaki Personel

Kapsamdaki personel açısından, geçici 41 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kurum ve kuruluşlardaki personel ile (c) bendinde belirtilen kurumda çalışan personel açısından sorun yoktur.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan kurum ve kuruluşlar açısından bazı özellik arzeden hususlar bulunmaktadır.

Bende göre, il özel idaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerinde 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde çalışanlardan bahsedilmektedir.

Bende yer alan hükmün değerlendirilmesinde, il özel idareleri ve belediyeler açısından tereddüt yoktur. Ancak, bağlı kuruluşlar ibaresi bazen yanlış anlaşılmalara neden olabilmektedir. Bağlı idareler açısından kast edilenin büyükşehir belediyelerine bağlı su kanalizasyon idareleri, ASKİ, İSKİ, EGO, İZSU vb kuruluşlar olduğunda tereddüt yoktur. Ancak, şahit olduğumuz bazı sorulardan, belediyelerin iştiraki niteliğinde olan belediye şirketlerinin de bağlı idare olarak kabul edilip edilemeyeceği hususunun tereddüte konu olduğu anlaşılmaktadır. Buna olumlu cevap vermek mümkün değildir. Kriterimiz yukarıda da belirttiğimiz gibi, 657 sayılı Kanuna tabi kurum olup olunmadığıdır. Şirketler, kamu kurumu niteliğinde olmayıp, Ticaret Hukukuna tabi özel kuruluşlardır ve 657 sayılı Kanuna tabi değildirler.

Bir diğer tereddütlü husus, mahalli idare birliğinin, geçici 41 inci madde açısından neyi kapsayacağı hususudur. Esasında, hukuken ve bizce bunda da bir tereddüt yoktur. Ancak, yine bize ulaşan sorulardan, özellikle köylere hizmet götürme birliklerinin kapsamda olup olmadığı hususu ön plana çıkan tereddütlerden biri olarak görünmektedir. Çok net olarak ifade etmemiz gerekirken, yukarıda da ifade ettiğimiz gibi bu düzenleme köylere hizmet götürme birliklerini kapsamamaktadır.

Memur Kadrosuna Atanma İçin Gerekli Diğer Şartlar

Öncelikle memur kadrosuna atanabileceklerin, sözleşmeli personelin yukarıda kapsama dahil olduğunu belirttiğimiz kurum ve kuruluşlarda, 25/6/3013 tarihi itibarıyla, yine birinci fıkranın a, b ve c bentlerinde belirtilen Kanun hükümlerine göre sözleşmeli personel statüsünde çalışıyor olmaları şarttır.

Bunun yanında, bu kişilerin 657 sayılı Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen memuriyet şartlarını taşıyor olmaları zorunludur.

MEMUR KADROSUNA GEÇİŞ SÜRECİ

Sözleşmeli personelin memur kadrolarına atanma için başvurma ve atanma süreleri, buldukları kurumlara göre farklılıklar arz etmektedir.

İl özel idaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerinde 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde 25/6/2013 tarihi itibarıyla çalışmakta olan ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren (yürürlük tarihi Resmi Gazetede yayın tarihidir.) otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar, sözleşmeli personel olarak çalıştırılmalarına esas alınan memur kadrolarına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten (Resmi Gazetede yayın tarihi) itibaren doksan gün içinde kurumlarınca atanırlar.

Burada bize ulaşan bir tereddüt konusu şudur. Tüm sözleşmeli personel memur kadrosuna atanacak mıdır? Madde hükmünden de anlaşılacağı üzere, başvurma serbestisi getirilmiştir. Bu duruma göre, Kanunun tanıdığı ve aşağıda belirteceğimiz bazı istisnalar dışında belirtilen süre içerisinde başvuru yapmayanlar, memur kadrolarına atanamayacaklardır.

Askerlik, Doğum ve Ücretsiz İzin Nedeniyle Kanunun Yayımı Tarihinde Fiilen Görevde Bulunmayanların Durumu

Yukarıda verilen mevzuat hükümlerine göre sözleşmeli personel olarak çalışmakta iken 25/6/2013 tarihinde askerlik, doğum veya ücretsiz izin nedenleriyle görevlerinde fiilen bulunmayanlardan ilgili mevzuatına göre yeniden hizmete alınma şartlarını kaybetmemiş olanlar da memur kadrolarına atanma hakkından yararlanırlar.

Bunların memur kadrosuna atanma için başvuru süreleri ve atanma süreleri, yeniden hizmete başladıkları tarihten itibaren başlar.

Ancak, 25/6/2013 tarihinden önce 4 üncü maddenin (B) fıkrası ve 4924 sayılı Kanun uyarınca çalışmakta iken 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Pilot Uygulaması Hakkında Kanun hükümlerine göre aile hekimliği uygulamasında görev

alanlar hakkında görevlerinden ayrılmalarına gerek kalmaksızın bu madde hükümleri uygulanır.

MEMUR KADROLARINA ATANANLARIN İNTİBAKLARI

İntibak konusu sözleşmeli personelin memur kadrolarına atanması ile ilgisi olmayan bir konudur. İntibak, memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak bir üst öğrenimi bitirenlerin kademe ve derecelerinin yeniden hesaplanması ile ilgili bir husustur (657 sayılı Kanun 36/A-12-d).

“(İptal bend: Anayasa Mah. 16/04/2003 tarih ve E.2003/22, K.2003/34 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 17/09/2004-5234 S.K./1. md.) Memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak (87 nci maddeye tabi kurumlarda çalışanlar dahil) üst öğrenimi bitirenler, aynı üst öğrenimi tahsile ara vermeden başlayan ve normal süresi içinde bitirdikten sonra memuriyete giren emsallerinin ulaştıkları derece ve kademeyi aşmamak kaydıyla, bitirdikleri üst öğrenimin giriş derece ve kademesine memuriyette geçirdikleri başarılı hizmet sürelerinin tamamı her yıl bir kademe, her üç yıl bir derece hesabıyla ilave edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademeye yükseltirler.”

Buna karşılık, intibak hususu yanlış bir ifade ile sözleşmeli personel iken memur kadrosuna atananların, memurluğa atanmadan önceki çalışmışlıklarının nasıl değerlendirileceği konusu ile ilgili kullanılmaktadır. İntibak uygulaması ile memurluğa atanmadan önce herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna bağlı olarak çalışılan sürelerin memuriyet /emeklilik kademe ve derecesinde dikkate alınması hususu farklı hususlardır.

Geçici 41 inci madde hükümlerine göre memur kadrolarına atananların, söz konusu mevzuat hükümlerine göre sözleşmeli personel olarak geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilecektir.

Bunlar, atandıkları kadronun mali ve sosyal haklarına göreve başladığı tarihi takip eden ay başından itibaren hak kazanır ve önceki pozisyonlarında aldıkları mali ve sosyal haklar hakkında herhangi bir mahsuplaşma yapılmaz.

ÇAKILI KADRO UYGULAMASI

Geçici 41 inci madde kapsamında memur kadrolarına atananların beş yıl süreyle başka kamu kurum ve kuruluşlarına nakillerinin yapılamayacağı hükme bağlanmıştır.

HENÜZ SÖZLEŞMELİ OLARAK GÖREVE BAŞLAMAYANLARIN DURUMU

25/6/2013 tarihinden önce bu madde kapsamındaki vizeli sözleşmeli personel pozisyonlarına personel alımına yönelik olarak ilanı verilmiş ve bu maddenin yürürlüğe

girdiği tarihte yerleştirme işlemleri bitmiş olan sözleşmeli personel hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Bunlar için birinci fıkrada belirtilen süreler, göreve başladıkları tarihten itibaren başlar.

TAZMİNAT DURUMU

Sözleşmeli iken memur kadrolarına atananlara, Sözleşmeli Personel alıştırılmasına İlişkin Esaslar'da düzenlenen iş sonu tazminatı ödenmez.

SöZLEşMELİ OLARAK GEÇEN SÜRELERİN EMEKLİLİĞE VE EMEKLİ İKRAMIYESİNE ETKİSİ

Sözleşmeli personel olarak geçen sürelerin tamamı, emeklilik için hesaplanacak hizmet srelerinden sayılır.

Sözleşmeli çalışılan sürelerin emeklilik ikramiyesine etkisine gelince, sözleşmeli geçirilen ancak iş sonu tazminatı denmiş sözleşmeli süreleri emekli ikramiyesine esas hizmet sürelerine dahil edilmez.

Buna karşılık, sözleşmeli olarak çalışılan ve iş sonu tazminatına esas olan hizmet sürelerinin tamamı 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu uyarınca ödenecek emekli ikramiyesine esas toplam hizmet süresinin hesabında dikkate alınır.

KADROYA GEÇEN SZLEşMELİLERİN DERECE/KADEME İşLEMLERİ

Bu madde hükümlerine göre memur kadrolarına atananların, söz konusu mevzuat hükümlerine göre sözleşmeli personel olarak geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilir. Bunlar, atandıkları kadronun mali ve sosyal haklarına göreve başladığı tarihi takip eden ay başından itibaren hak kazanır ve önceki pozisyonlarında aldıkları mali ve sosyal haklar hakkında herhangi bir mahsuplaşma yapılmaz. Bu madde kapsamında memur kadrolarına atananların beş yıl süreyle başka kamu kurum ve kuruluşlarına nakli yapılamaz.

Sözleşmeli personel olarak geçen hizmetlerin tamamı memuriyet hizmetinde değerlendirilecektir. Sözleşmeli iken memuriyete atananların, işçilikte geçen süreleri de muhakkak olabilir. şimdi, değişik ihtimallere göre bu hususlar değerlendirilecektir.

Memuriyete Başlama Derece ve Kademeleri

A) Sınıfların ğrenim durumlarına göre giriş ve yükselebilecek derece ve kademeleri aşağıda gösterilmiştir.

Giriş

Ykselinebilecek

<u>Öğrenim Durumu</u>	<u>Derece</u>	<u>Kademe</u>	<u>Derece</u>	<u>Kademe</u>
İlkokulu bitirenler	15	1	7	Son
Ortaokulu bitirenler	14	2	5	Son
Ortaokul dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	14	3	5	Son
Ortaokul üstü 1 yıl mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	13	1	4	Son
Ortaokul üstü 2 yıl mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	13	2	4	Son
Liseyi bitirenler	13	3	3	Son
Lise dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	12	2	3	Son
Lise veya dengi okullar üstü 1 yıllık mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	11	1	2	Son
Lise veya dengi okullar üstü 2 yıl veya Ortaokul üstü en az 5 yıllık mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	10	1	2	Son
Lise veya dengi okullar üstü 3 yıl teknik veya mesleki öğrenimi bitirenler	10	2	2	Son
2 yıl süreli teknik öğrenimi bitirenler	10	2	1	Son
3 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	10	3	1	Son
4 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	1	1	Son

5 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	2	1	Son
6 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler	9	3	1	Son

1- Avukatlık stajını açıkta iken yapanlara iki, memuriyette iken yapanlara bir kademe ilerlemesi uygulanır.

Buna göre, sözleşmeli avukatlardan memurluğa atananların mezuniyetlerine göre memuriyete başlama derece ve kademelerine ayrıca iki kademe eklenecektir.

2- Dört yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenlerden yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar sıfatını almış olanlar ile bunlardan öğretmenlik hizmetinde çalışanlar, Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu, Erkek Teknik Öğretmen Okulu ve Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu mezunları, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi ile uygulamalı Endüstri Sanatları Yüksek Okulu mezunları([1]), Teknik Eğitim Fakültesi (Yüksek Teknik Öğretmen Okulu ve Güzel Sanatlar Fakültesi, İstanbul Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu) mezunları ([2]), memur kadrosuna atandıklarında, öğrenimlerine göre tesbit edilen giriş derece ve kademelerine ayrıca bir derece eklenecektir.

3- Beş yıl ve daha fazla süreli yüksek öğrenimini bitirenlerden yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar sıfatını almış olanlar ile bunlardan eğitim ve öğretim hizmetinde çalışanlar memur kadrosuna atandıklarında öğrenimlerine göre tespit edilen giriş derece ve kademelerine ayrıca bir derece eklenecektir.

4- Teknik hizmetler sınıfında görev almak şartıyla jeolog, jeofizikçi, hidrojeolog, hidrolog, jeomorflog, kimyager, fizikçi, matematikçi, istatistikçi, yöneylemci (harekat araştırmacısı), matematiksel iktisatçı (Ekonometrici), Erkek Teknik Öğretmen Okulu mezunları, fen memurları, teknikerler ve yüksek teknikerler, tütün ve müskirat eksperleri, tarım alet ve makineleri Uzmanlık Yüksek Okulu mezunları ile benzeri fen bilimleri ve teknik bilimler lisansiyerleri, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun olan şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek bölge plancısı. Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Teknoloji Bölümü İş ve Teknik Anabilim Dalı mezunları, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ev Ekonomisi Yüksek Okulu mezunları üniversitelerin arkeoloji ve sanat tarihi bölümlerinin prehistorya, protohistorya ve önasya arkeolojisi, klasik arkeoloji anabilim dallarından mezun olanlar memur kadrosuna atandıklarında öğrenimlerine göre tespit edilen giriş derece ve kademelerine bir derece eklenecektir.([3])

5- Dört yıl ve daha fazla süreli yüksek öğrenim görenlerden tabip, diş tabibi, veteriner hekim, eczacı ile benzeri sağlık bilimleri lisansiyerleri (Hayvan sağlığı dahil) Biyolog

unvanına sahip akademik personel giriş derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınırlar.([4])

Bu durumda olanların memuriyete başlama derece ve kademelerine bir derece eklenmek suretiyle derece ve kademeleri hesaplanacaktır.

6- a) Lise ve dengi okul mezunu olup, özel kanunları gereğince sınava tabi tutularak orta dereceli okul öğretmenliği ehliyetini alanlar ve ilköğretim müfettişliği unvanını kazananlar, mesleki ve teknik öğretim okulları meslek, atelye veya kurs öğretmenliğinde görevlendirilenler ile özel kanunlarına ya da özel kanunların verdiği izne dayanılarak orta dereceli okul öğretmenliğine atananlar 11 inci derecenin birinci kademesinden hizmete alınırlar.

b) Ortaokul ve dengi, lise ve dengi okulların, normal öğrenim süresinden fazla olması halinde, başarılı her öğrenim yılı için bir kademe ilerlemesi uygulanır. Bunlardan teknik öğretim okulları mezunlarına, meslekleri ile ilgili görevlerde çalışmaları halinde ayrıca bir kademe ilerlemesi daha verilir.

Bu durumda olan sözleşmeli personelden memur kadrolarına atananların derece ve kademeleri bu hususlar dikkate alınarak hesaplanacaktır.

7- a) Kurumlarınca açılan ve bir kısım görevlere atanmada kanuni nitelik olarak şart koşulan kursları, memurluğa girmeden önce başarı ile bitirenler hakkında bu meslekleri ile ilgili görevlerde çalışmış olmak ve 3 kademeyi geçmemek şartıyla, bu kurslarda geçirdikleri başarılı sürelerin her yılı için bir kademe ilerlemesi uygulanır.

b) Diyanet İşleri Başkanlığı kuruluşunda halen görevli bulunanlarla yeniden göreve atanacaklardan hafız oldukları Diyanet İşleri Başkanlığınca tespit edilecek bir yönetmelik uyarınca belirlenenlere bir derece yükselmesi verilir. (Lisansüstü eğitim sebebiyle verilen derece ve kademe ilerlemesi bu fıkra gereğince verilen derece ilerlemesiyle birlikte uygulanamaz.)

Bu durumda olan sözleşmeli personelden memur kadrolarına atananların derece ve kademeleri bu hususlar dikkate alınarak hesaplanacaktır.

8- a) Emniyet hizmetleri sınıfına girenlerden:

İlkokul, ortaokul ve dengi okulları bitirenler; ilkokul ve ortaokulu bitirenlerin giriş derecelerine iki derece,

Lise ve dengi okulları bitirenler, liseyi bitirenler için tespit edilen giriş derece ve kademesine bir derece bir kademe,

Yüksek öğrenimi bitirenler aynı yüksek öğrenimi bitirenler için tespit edilen giriş derece ve kademesine bir derece.

b) Genel İdare Hizmetleri sınıfına girenlerden Orman Muhafaza Memuru ve Başmemuru ile Gümrük muhafaza memur ve amirlerine ilkökul ve ortaokul ve lise öğrenimleri için bu kanunda tespit edilen giriş derece ve kademelerine bir derece,

c) Mesleki öğrenim veya kurs görmek ve özel yarışma sınavını başarmak suretiyle atanacak Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Tutanak Müdürlüğü stenograflarına öğrenim giriş derece ve kademelerine bir derece,

İlave edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademelerden hizmete alınırlar.

Bu durumda olan sözleşmeli personelden memur kadrolarına atananların derece ve kademeleri bu hususlar dikkate alınarak hesaplanacaktır.

9- Memurluğa girmeden önce veya memuriyetleri sırasında yüksek öğrenim üstü master derecesi almış olanlarla yüksek öğrenim kurumlarında en az bir yıl ilave öğrenim yaparak lisansüstü ihtisas sertifikası alanlara bir kademe ilerlemesi, tıpta uzmanlık belgesi alanlara, meslekleri ile ilgili öğrenim dallarında doktora yapanlara bir derece yükselmesi uygulanır.

Master derecesini alıp bir kademe ilerlemesinden yararlanan memura, mesleği ile ilgili öğrenim dalında doktora yaptığı takdirde iki kademe ilerlemesi uygulanır.

Bu durumda olan sözleşmeli personelden memur kadrolarına atananların da derece ve kademeleri bu hususlar dikkate alınarak hesaplanacaktır.

10- Doktora üstü üniversite doçentliği unvanını üniversitede görevli iken kazananlara bir derece, diğer memuriyetlerde iken bu unvanı kazananlara iki kademe ilerlemesi uygulanır.

Bu durumda olan sözleşmeli personelden memur kadrolarına atananların derece ve kademeleri bu hususlar dikkate alınarak hesaplanacaktır.

11- Memuriyete girmeden önce veya memurlukları sırasında ortaokul ve dengi veya lise ve dengi öğrenim üzerine hizmet içi eğitim sayılmayan ve öğrenim süreleri en az aralıksız 1 veya 2 öğrenim yılı olan ve kurumlarınca açılan mesleki kursları bitirenler hakkında; 1 yıllık öğrenim için 1 kademe, 2 yıldan az olmayan öğrenim için 1 derece yükselmesi uygulanır.

Bu durumda olan sözleşmeli personelden memur kadrolarına atananların derece ve kademeleri bu hususlar dikkate alınarak hesaplanacaktır.

12- Lise ve dengi okulları bitirdikten sonra memurlukları sırasında Milli Eğitim Bakanlığınca belli edilen ve kurumlarınca düzenlenen bir yıl süreli mesleki hizmet içi eğitim kurslarını tamamlayanların buldukları derece ve kademelere bir kademe ilave edilir.

Bu durumda olan sözleşmeli personelden memur kadrolarına atananların derece ve kademeleri bu hususlar dikkate alınarak hesaplanacaktır.

Memuriyet Dışındaki Hizmetlerin Değerlendirilmesi

1- Memuriyet Dışındaki Hizmetlerin Kazanılmış Hak Aylığında Değerlendirilmesi

Memurların aylıklarının hesabında hizmet süreleri veya memuriyette değerlendirilen diğer çalışmışlıklarının etkisi çok yüksektir. Kazanılmış hak aylığı, Devlet memurunun 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yer alan memuriyete giriş derece ve kademesine yine bu kanunda belirlenen bazı durumlar nedeniyle ilavelerin yapılması suretiyle bulunacak derece ve kademe olarak tanımlanabilir. Kazanılmış hak aylığının belirlenmesinde öğrenim durumu ve hizmet sınıfı gibi hususlar dikkate alınır. Memuriyet dışında geçen hizmetlerin kazanılmış hak aylığına etkisi, buralarda geçen sürelerin derece ve kademe tespitinde nasıl dikkate alınacağına bağlıdır.

Geçici 41 inci maddesinde, sadece sözleşmeli personel olarak geçirilen hizmetlerin nasıl değerlendirileceği hükme bağlanmıştır. Buna göre; memur kadrolarına atananların, söz konusu mevzuat hükümlerine göre sözleşmeli personel olarak geçirdikleri hizmet sürelerinin tamamı, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilir.

Bu düzenleme muhakkakki, ilgili olunan sözleşmeli personel olduğu için doğrudur. Ancak şüphe yokki, sözleşmeli personelin özel kuruluşlarda veya başka statülerde çalışmışlıkları da bulunabilir. Memuriyet dışında geçen hizmetlerin değerlendirilmesi, 657 sayılı Kanunun 36/C maddesinde açıklanmıştır. Buna göre memuriyet dışındaki sürelerin değerlendirilmesi hizmet sınıfına göre değişmektedir.

657 sayılı Kanunun 36/C maddesine göre memuriyet dışındaki serbest olarak çalışılan veya resmi ve özel sektörde geçen süreler, Teknik Hizmetler, Sağlık Hizmetleri, Avukatlık Hizmetleri sınıfları ile Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında ve basınla ilgili kadrolarda çalışanlar için değerlendirilirken, aynı süreler Genel İdare Hizmetleri Sınıfında çalışan memurlar açısından değerlendirilmemektedir.

Bu duruma göre, özel sektörde meslekle ilgili olarak geçen süreler Teknik Hizmetlerde çalışan bir personel açısından kazanılmış hak aylığında değerlendirilirken, Genel İdare Hizmetleri sınıfında görev alan birinin kazanılmış hak aylığında değerlendirilmemektedir. Aynı şekilde bir kamu kurumunda işçi olarak çalışılan süreler Teknik veya Sağlık hizmetlerinde değerlendirilebilirken, Genel İdare Hizmetleri sınıfındaki memur açısından değerlendirilememektedir.

Memuriyet dışında geçen hizmet sürelerinin Genel İdare Hizmetleri Sınıfı hariç diğer hizmet sınıflarında nasıl değerlendirileceği, 657 sayılı Kanunun 36/C maddesinde düzenlenmiştir:

1- Sözleşmeli personellerden teknik Hizmetler sınıfından bir kadroda sözleşmeli olması nedeniyle, teknik hizmetler sınıfından bir memur kadrosuna atanandan, memurluğa atanmadan önce, sözleşmeli personel olarak çalışılan süreler haricinde de yurt içinde veya yurt dışında mesleklerini serbest olarak veya resmi veya özel müesseselerde ifa edenlerin bu süreleri, 657 sayılı Kanun ve aynı Kanunun 87 nci maddesinde sözü edilen kurumlarda geçen sürelerinin tamamı ve geri kalan sürenin (özel kuruluşlardaki veya serbest olarak geçen sürelerin) 3/4 ü memuriyette geçmiş sayılarak bu süreler her yılı bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi suretiyle değerlendirilir.

2 - Sözleşmeli personellerden sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfından bir kadroda sözleşmeli olması nedeniyle, sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına girenlerden memurluğa girmeden önce yurt içinde veya yurt dışında mesleklerini serbest olarak veya resmi veya özel kurumlarda ifa edenlerin bu süreleri, 657 sayılı Kanun ve aynı Kanunun 87 nci maddesinde sözü edilen kurumlarda geçen süreleri ile 196 ncı maddede belirtilen şekilde tespit edilecek mahrumiyet bölgelerinde en az 3 yıl çalışanların veya çalışacak olanların sürelerinin tamamı ve geri kalan sürelerinin 3/4 ü toplamı memurlukta geçmiş sayılarak bu sürelerin her yılı için bir kademe ilerlemesi ve her üç yılı için bir derece yükselmesi suretiyle değerlendirilir.

3 - Sözleşmeli personellerden avukat kadrolarında sözleşmeli olması nedeniyle avukatlık hizmetleri sınıfına girenlerin memuriyete girmeden önce serbest avukatlıkla geçirdikleri sürelerin 3/4 ü memuriyette geçmiş sayılarak, bu sürelerin her yılı bir kademe ilerlemesine ve her üç yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilir.

(Bu fıkrada belirtilen sürelerin serbest avukatlıkta geçmiş sayılabilmesi için, bu hizmetlerin hizmet akdi dışında vekalet veya istisna akdi ile yerine getirilmiş olması gerekmektedir.)

4 - Basın Kartları Yönetmeliğine göre, basın kartına sahip olmak suretiyle gazetecilik yaparak memurluğa girenlerin; meslekleriyle ilgili görevlerde istihdam edilmeleri şartıyla, fiilen gazetecilik yaparak geçirdikleri sürenin 3/4 ü fiilen memuriyette geçmiş sayılarak, bu sürenin her yılı bir kademe ilerlemesi ve her üç yılı bir derece yükselmesi suretiyle değerlendirilir.

Yukarıdaki fıkralara göre, değerlendirilecek hizmet süresinden sadece özel sektörde geçen süre 12 yılı geçemez.

2- Vekil Memur Olarak Yapılan Hizmetlerin Değerlendirilmesi

657 sayılı Kanununun 86. maddesine ilköğretmenliği (Yaz tatili hariç), tabiplik, diş tabipliği, köy ve beldelerdeki ebelik ve hemşirelik, eczacılık, mühendis ve mimarlık, veterinerlik, vaizlik, Kur'an kursu öğreticiliği, imam-hatiplik ve müezzin-kayyımlığa ait boş kadrolara, Maliye Bakanlığının izni (mahalli idarelerde izin şartı aranmaz) ile açıktan vekil atanabilir.

Buna göre mesleklerini memuriyet dışında vekil olarak; tabiplik, diş tabipliği, eczacılık, ebelik ve hemşirelik kadrolarında yapanların çalıştıkları bu sürelerin tamamı sağlık hizmetleri sınıfında görev almak şartıyla kazanılmış hak aylığında değerlendirilecektir.

Aynı şekilde mesleklerini memuriyet dışında vekil mühendis ve mimar olarak yapanların çalıştıkları bu sürelerin tamamı Teknik Hizmetler Sınıfında görev almak şartıyla kazanılmış hak aylığında değerlendirilecektir.

3- Memuriyet Dışındaki Sürelerin Emeklilikte Değerlendirilmesi

Memuriyetten önce serbest olarak veya resmi ve özel sektörde görev yaptıktan sonra tekrar memuriyete geçenlerin çalıştıkları bu sürelerin emekliliğe esas aylıklarında değerlendirilmesi kazanılmış hak aylığından farklıdır.

Memuriyet dışındaki hizmetlerin (Vekil olarak geçen süreler dahil) emeklilikte değerlendirilmesi hizmet sınıfına göre değişmemektedir. Buna göre memuriyet dışında geçen süreler 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu hükümleri çerçevesinde emeklilik aylığına esas derece ve kademe tespitinde değerlendirilmektedir.

4- Memuriyet Dışındaki Sürelerin İlk Dört Dereceye Yapılacak Atamalarda Değerlendirilmesi

657 sayılı Kanuna göre 68/B maddesine göre, Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı ile Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı hariç, sınıfların 1, 2, 3 ve 4 üncü derecelerindeki kadrolarına, derece yükselmesindeki süre kaydı aranmaksızın, atanmasındaki usule göre daha aşağıdaki derecelerden atama yapılabilir.

Ancak, bu şekilde bir atamanın yapılabilmesi için ilgilinin;

- a) 1 inci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300 ve daha yukarıda olanlar için en az 12 yıl,
- b) 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300'den az olanlar için en az 10 yıl,
- c) 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için en az 8 yıl,

hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmüş olması şarttır. Dört yıldan az süreli yükseköğrenim görenler için bu süreler iki yıl ilave edilir. Bu sürelerin hesabında; 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına dahil kurumlarda fiilen çalışılan süreler ile Yasama Organı Üyeliğinde, belediye başkanlığında, belediye ve il genel meclisi üyeliğinde, kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte, okul devresi dahil yedek subaylıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile yükseköğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin; Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcıları ile en üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadrolarına atanacaklar için tamamı, diğer kadrolara atanacaklar için altı yılı geçmemek üzere dörtte üçü dikkate alınır.

08/06/1984 tarih ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına dahil kurumlarda fiilen çalışmış olması ve yüksek öğrenim görmüş bulunması şarttır. Ancak dört yıldan daha az süreli yüksek öğrenim görenler için yukarıdaki süreler ikişer yıl ilave edilir. Yasama Organı Üyeliğinde, Kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte ve okul devresi dahil yedek subaylıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile yüksek öğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin 6 yılı geçmemek üzere 3/4'ü yukarıdaki sürelerin hesabında dikkate alınır.

Bu bent hükümlerine göre atananlar atandıkları kadronun aylık (Ek gösterge dahil) ve diğer haklarından yararlanırlar. Bu suretle üst dereceye atananların bu kadrolarda geçirdikleri her yıl kademe ilerlemesi ve her "3" yıl derece yükselmesi sayılmak suretiyle kazanılmış hak ve emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükselmesinde gözönüne alınır. Ancak atandıkları kadro aylıkları, başka görevlere atanma halinde kazanılmış hak sayılmaz.

Bu konuyu biraz daha açacak olursak;

- 217 sayılı KHK'nın 2 nci maddesinde belirtilen kamu kurumlarında her ne statüde olursa olsun geçen hizmet sürelerinin (işçi, sözleşmeli, vekil vb.) tamamı, (fiilen çalışılmış olması ve yüksek öğrenim görmüş olunması gerekmektedir.)

- Yasama Organı Üyeliğinde, belediye başkanlığında, belediye ve il genel meclisi üyeliğinde, kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte, okul devresi dahil yedek subaylıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı,

- Yükseköğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin; Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcıları ile en üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadrolarına atanacaklar için tamamı,

- Yükseköğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin; Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcıları ile en üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadroları dışındaki diğer kadrolara atanacaklar için altı yılı geçmemek üzere dörtte üçü (3/4) dikkate alınır.

Burada şunu da belirtmek gerekir ki stajyer olarak geçirilen süreler bu hesaplamalara dahil değildir. Örneğin avukatlık stajı yapan birinin stajyerlikte geçirdiği süreler 68/B'deki sürelerin tespitinde dikkate alınmaz.

6 yıl ibaresinden, yüksek öğrenim gördükten sonra özel kuruluşlarda veya serbest olarak çalışılan sürenin toplamının 3/4'nün 6 yılı geçmeyeceği anlaşılması gerekmektedir. 12 yıllık serbest çalışma süresi olan birkişinin bu süresinin 3/4'ü 9 yıl olmasına rağmen bu madde gereğince 6 yılı değerlendirmeye alınmaktadır.

Ayrıca vekil öğretmenlik ve vekil imamlıkta geçen hizmet sürelerinin tamamı 68/B'deki sürelerin tespitinde değerlendirilmektedir.

Bu başlık altında belirttiğimiz husus, ilk etapta sözleşmeli personelken memurluğa atanan birçok kişi için ehemmiyet arzetyecektir.

SÖZLEŞMELİ PERSONELİN MEMUR KADROLARINA ATANMASINDA İZLENECEK YÖNTEM

Sözleşmeli Personelin Başvurusu

Öncelikle kadroya geçeceklerin, geçici 41 inci maddede belirtilen sürelerde başvurularını bir dilekçe ile kurumlarına yapmak zorundadırlar. Bu başvuruyu yapmayan sözleşmeli personelin memur kadrolarına atanmaları mümkün değildir.

5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi uyarınca, il özel idaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerinde sözleşmeli personel olarak çalıştırılanlar, sözleşmeli personel olarak çalıştırılmalarına esas alınan memur kadrolarına atanırlar. Burada dikkate alınması gereken bazı hususlar vardır.

Sözleşmeli personel olarak istihdam etmek amacıyla kullanılan kadrolar ile buraya atanacak olan sözleşmeli personelin kazanılmış hak aylık dereceleri, 657 sayılı Kanunun 45 ve 76 ncı kadrolarındaki esaslar itibariyle uygun olmayabilir.

Konuyu açacak olursak, memur kadrolarının kadro dereceleri mevcuttur. Bunun yanında, her bir memurun da kazanılmış hak aylık derecesi sözkonusudur. Yukarıdaki bölümlerde, sözleşmeli personelin kazanılmış hak aylık derecelerinin nasıl hesaplanacağı, 657 sayılı Kanunun 36 inci maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde açıklanmaya çalışılmıştır.

Öncelikle, kısaca adı geçen maddeler üzerinde duralım:

657 sayılı Kanununun 45 inci maddesine göre, 5 inci ve daha aşağı derecelerdeki kadrolara, diğer bir ifade ile Kanununun 36 ncı maddesinde de belirtildiği üzere 5-15 inci dereceler arasındaki kadrolara (norm kadro uygulamaları çerçevesinde, mahalli idarelerde en düşük derece 11 olduğundan bu ifadeyi 5-11 dereceler olarak kabul etmek gerekir.), 36 ncı maddede belirtilen öğrenim durumları itibariyle tespit olunan yükselinebilecek dereceyi aşmamak ve karşılık gösterilecek kadro derecesi kazanılmış hak aylık derecelerinin üç üst derecesinden fazla olmamak kaydıyla, bu dereceler karşılık gösterilerek, kendi derecesi ile aynı sınıftan memur atanması mümkündür.

Buna karşılık, 76 ncı madde hükmüne göre ise, kurumlar, görev ve unvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle memurları buldukları kadro derecelerine eşit veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde daha üst, kurum içinde aynı veya başka yerlerdeki diğer kadrolara naklen atayabilirler.

Memurlar istekleri ile, kurumlarında kazanılmış hak derecelerinin en çok üç derece altında aynı veya başka yerlerdeki kadrolara atanabilirler.

Konuyu örneklendirmek, konunun daha iyi anlaşılmasını sağlayacaktır:

Memur kadrosuna atanacak olan bir Mühendisi ele alalım. Mühendis, belediyede daha 1 aylık sözleşmeli iken kadroya geçmiş olsun. 36 ncı maddeye göre de, bu kişinin teknik hizmetler sınıfında göreve başlayacağı için göreve başlama kazanılmış hak aylık derecesi, 8/1'de 1 ay kıdemli olacaktır.

Bu kişinin karşılığında çalıştığı Mühendis kadrosunun derecesinin 1 - 4 üncü dereceler arasında olabileceği gibi, 5-8 inci dereceler arasında da olma ihtimali mevcuttur. Sözleşmeli personel istihdamında derecenin ehemmiyeti yoktur. Ancak, memur atamalarında ilk dikkate alınacak hususlardan biri, atanılacak kadronun kadro derecesidir.

Sözleşmeli olarak göreve başladığı Mühendis kadrosunun derecesinin de 1 -4 dereceler arasında bir derece olduğunu kabul edelim. Bu personelin kadroya atanmasında dikkate alınacak maddeler, 45 veya 76 ncı maddeler olacaktır.

45 inci maddeye göre atama yapılabilmesi için, kadronun 5-11 inci dereceler arasında olması gerekmektedir. Ancak, kadro 1 inci derecededir ve 45 inci maddenin uygulanma şansı yoktur.

Geri 76 ncı madde kalmıştır. 76 ncı maddeye göre de, esas olarak ilgilinin kazanılmış hak aylık derecesi ile kadro derecesinin eşit olması gerekecektir. Halbuki örneğimizde bu durumda söz konusu değildir ve bu maddenin de uygulanma şansı yoktur.

Burada hemen, 1-4 üncü derecelere atamada uygulanan 68/B maddesini neden değerlendirmiyoruz sorusu akla gelebilir.

Bu ihtimali de dikkate alarak, anılan maddedeki atama şartlarını inceleyelim:

657 sayılı Kanunun 68/B maddesine göre, Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı ile Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı hariç, sınıfların 1, 2, 3 ve 4 üncü derecelerindeki kadrolarına, derece yükselmesindeki süre kaydı aranmaksızın, atanmasındaki usule göre daha aşağıdaki derecelerden atama yapılabilir.

Ancak, bu şekilde bir atamanın yapılabilmesi için ilgilinin;

a) 1 inci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300 ve daha yukarıda olanlar için en az 12 yıl,

b) 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300'den az olanlar için en az 10 yıl,

c) 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için en az 8 yıl,

hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmüş olması şarttır. Dört yıldan az süreli yükseköğrenim görenler için bu süreler iki yıl ilave edilir. Bu sürelerin hesabında; 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına dahil kurumlarda fiilen çalışılan süreler ile Yasama Organı Üyeliğinde, belediye başkanlığında, belediye ve il genel meclisi üyeliğinde, kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte, okul devresi dahil yedek subaylıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile yükseköğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin; Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcıları ile en üst yönetici konumundaki genel müdür ve başkan kadrolarına atanacaklar için tamamı, diğer kadrolara atanacaklar için altı yılı geçmemek üzere dörtte üçü dikkate alınır.

08/06/1984 tarih ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına dahil kurumlarda fiilen çalışmış olması ve yüksek öğrenim görmüş bulunması şarttır. Ancak dört yıldan daha az süreli yüksek öğrenim görenler için yukarıdaki süreler ikişer yıl ilave edilir. Yasama Organı Üyeliğinde, Kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte ve okul devresi dahil yedek subaylıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile yüksek öğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin 6 yılı geçmemek üzere 3/4'ü yukarıdaki sürelerin hesabında dikkate alınır.

İlgilinin daha önce çalışmışlığı olmadığı, daha 1 aylık sözleşmeli personel olduğu dikkate alınırsa, bu maddede öngörülen süre şartlarını da karşılamadığı ortaya çıkacaktır. Dolayısıyla ilgiliye bu maddenin de uygulanma şartı bulunmamaktadır.

Hemen can alıcı bir soru akla gelmektedir. Peki bu kişinin ataması yapılamayacak mıdır? Böyle bir ihtimal tabiki yoktur.

Burada hemen şu denebilir. Geçici 41 inci maddede, 190 sayılı KHK'ye atfen öngörülen çözümler burada uygulanamaz mı? Buna verilecek cevap kesin ve net bir şekilde uygulanamaz olacaktır. Çünkü, mülge 5272 sayılı Belediye Kanunu ile 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin "Kapsam" başlıklı 2 nci maddesi değiştirilmiş ve (b) bendi yürürlükten kaldırılarak "İl Özel idareleri ve Belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeleri" kapsam dışına alınmıştır.

Peki çözüm nedir? Çözüm çok kolaydır. Belediyeler, karşılık gösterip sözleşmeli personel çalıştırdıkları kadrolarda istihdam edilenlerden, memurluğa geçmek için başvuranların durumuna bakacaklar, şartları tutanları atayacaklar, dereceleri uymayanlar için ise karşılık gösterildikleri kadroların derecelerini, geçici 41 inci maddede öngörülen 90 günlük süre dolmadan değiştirecekler, yani uygun hale getirecekler ve ondan sonra da atama işlemlerini gerçekleştireceklerdir.

MEMUR KADROSUNA ATAMAYLA İLGİLİ DİĞER HUSUSLAR

(Yukarıda açıklanmış olsa bile, çok fazla sorulan ve tereddüt hissedilen konular aşağıya tekrar alınmış olabilir. Bunun nedeni, konunun tamamıyla anlaşılmasını sağlamaktır.)

1- 657 sayılı Kanunun geçici 41 inci maddesine göre memur kadrolarına atananların, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddenin (B) fıkrası, diğer Kanunların ilgili maddeleri ve 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesine göre sözleşmeli personel pozisyonlarında geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilecektir.

2- Geçici 41 inci madde hükümleri uyarınca memur kadrolarına atanan personel atandıkları kadronun mali ve sosyal haklarına göreve başladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren hak kazanacak ve önceki pozisyonlarında aldıkları mali ve sosyal haklar hakkında herhangi bir mahsuplaşma yapılmayacaktır.

3- Kapsamdaki sözleşmeli personelden memur kadrolarına atananlara 657 sayılı Kanunun adaylığa ilişkin hükümleri uygulanmayacaktır.

4- Kapsamdaki sözleşmeli personelden memur kadrolarına atananlara iş sonu tazminatı ödenmeyecektir. Bu personelin önceden iş sonu tazminatı ödenmiş süreleri hariç, iş sonu tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu uyarınca ödenecek emekli ikramiyesine esas toplam hizmet süresinin hesabında dikkate alınacaktır.

[1] Bkz: 19/08/1977 tarih ve 7/13635 sayılı BKK (R. G. 19/08/1987-16032)

[2] Bkz: 30/10/1986 tarih ve 86/11158 sayılı BKK (R. G. 17/11/1986-19284)

[3] Bu hükme ilave edilen ve metne işlenmiş olan meslek mensupları ile ilgili olarak Bakanlar Kurulunun 10/10/1983 tarih ve 83/7198; 08/04/1987 tarih ve 87/11686; 13/08/1987 tarih ve 87/12018, 06/10/1994 tarih ve 94/6176 sayılı Kararlarına bakınız.

[4] Biyolog unvanına sahip Akademik personel de Bakanlar Kurulunun 12/11/1984 gün ve 85/10045 sayılı Kararı ile bu madde kapsamına alınmışlardır. (R. G.: 22/11/1985 - 18936.)

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA